

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 4Pc/17/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3817212455
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Chmelanová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2018:3817212455.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudcom JUDr. Ľubicou Chmelanovou vo veci navrhovateľky: R. A., nar. XX.X.XXXX, bytom U., M. XX/X, proti povinnému: E. G., nar. XX.X.XXXX, bytom J. XXX, o určenie príspevku na výživu nevydatej matke a o úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a zľahnutím nevydatej matke, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh **z a m i e t a**.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka návrhom podaným dňa 21.9.2017 žiadala rozhodnúť o povinnosti povinného prispievať jej na výživu 40 eur mesačne od narodenia maloletého E. A., t.j. od 12.5.2016 a prispieť jej na náklady spojené s tehotenstvom a zľahnutím jednorazovo vo výške 200 eur. Návrh odôvodnila tým, že s povinným mali vzťah od roku 2014, z ktorého sa dňa 12.5.2016 narodil E. A.. Navrhovateľka je od júna 2016 poberateľkou rodičovského príspevku. Býva spolu s maloletým u svojej matky. Náklady spojené s tehotenstvom spočívali v nákupe oblečenia a zaobstarania stravy bohatej na vitamíny a dôležité živiny. Povinný maloletého nenavštevuje, starostlivosť o maloletého zabezpečuje len ona. Nemá vedomosť o tom, kde povinný pracuje ale vie že si privyrába brigádnicky.

2. Povinný sa k návrhu nevyjadril. Skutočnosti uvedené navrhovateľkou v návrhu označil za bludy.

3. Povinný sa na pojednávanie nedostavil, doručenie mal vykázané (predvolanie si nevyzdvihol v odbernej lehote z ním udanej adresy), z neúčasti na pojednávaní sa neospravedlnil, nepožiadal o odročenie pojednávania. Súd pojednával a rozhodol v jeho neprítomnosti.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, oboznámením s oznámením Sociálnej poisťovne, pobočka Zvolen, oznámením ÚPSVaR Zvolen, správou o zárobkových pomeroch povinného, správou o zárobkových pomeroch navrhovateľky, obsahom spisu sp.zn. 18P/37/2017 tunajšieho súdu, na základe čoho zistil tento stav:

5. Rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 18P/37/2017-91 zo dňa 17.01.2018, ktorý dosiaľ nie je právoplatný, bol maloletý E. A., nar. XX.XX.XXXX zverený do osobnej starostlivosti matky R. A. a otec dieťaťa E. G. bol zaviazaný platiť na jeho výživu sumou 70,- eur mesačne od 18.08.2017. Súčasne bolo rozhodnuté o styku otca s maloletým dieťaťom. Súd prvej inštancie v odôvodnení ohľadom povinného (otca mal. E.) uviedol, že skutočnosti, že otec nie je (podľa názoru súdu však z vlastnej viny a prístupu) zamestnaný, že nie je evidovaný na úrade práce, nepoberá žiadne sociálne dávky, nemôže byť na ujmu maloletého dieťaťa. Rovnako pre určenie vyživovacej povinnosti je relevantné, že všetky potreby

otcovi zabezpečuje, aj jeho nevyhnutné výdavky mesačne uhradza stará matka zo strany otca, ktorá ho ako sám uviedol, živí. Zdravotné problémy otec dieťaťa v konaní nijako nepreukázal. Matka v návrhu podanom dňa 18.08.2017 vo veci sp. zn. 18P/37/2017 uviedla, že počas jedného roka žila striedavo v Sielnici a v Handlovej s otcom dieťaťa a mal. dieťaťom, a že v čase 7-8 mesiacov pred podaním návrhu žije v F.j. Z obsahu spisu ďalej vyplýva, že maloletý E. A. je narodený XX.XX.XXXX, v jeho rodnom liste je ako otec zapísaný E. G., nar. XX.XX.XXXX a ako matka R. A., nar. XX.XX.XXXX. Podľa oznámenia ÚPSVaR je navrhovateľka poberateľkou rodičovského príspevku vo výške 213,20 eur mesačne a prídavku na dieťa vo výške 23,52 eur mesačne. V súčasnej dobe nie je evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie. V evidencii uchádzačov o zamestnanie bola evidovaná naposledy od 14.10.2014 do 11.05.2016 vrátane, dôvodom vyradenia bolo narodenie dieťaťa. Náklady navrhovateľky na bývanie sú spolu 105,- eur mesačne. Podľa oznámenia ÚPSVaR Zvolen zo 07.11.2016 má povinný vedený pobyt len ako bezdomovec v obci J., ale žije na adrese J. XXX. Podľa oznámenia ÚPSVaR Zvolen z 11.10.2017 povinný žije v spoločnej domácnosti so svojou matkou E. G., starou matkou W. P. a bratom C. G.. Povinný je podľa svojho udania nezamestnaný, neevidovaný na úrade práce, príležitostne si zarába brigádniccky (ale niekedy nemá za celý mesiac žiaden príjem). Keď nič nezarába, živí ho jeho matka. Má iba jednu vyživovaciu povinnosť. ÚPSVaR listom zo dňa 22.11.2017 oznámil, že E. G. nie je poberateľom dávky v hmotnej núdzi, ani iných štátnych sociálnych dávok a nie je v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Povinný vypočutý dožiadaným Okresným súdom Zvolen dňa 12.01.2018 vo veci sp. zn. 18P/37/2017 uviedol, že je momentálne nezamestnaný, živí ho matka, ktorá je invalidná dôchodkyňa. Ukončil piatu triedu základnej školy. Nie je vyučený. Momentálne nepracuje. Momentálne si neprivyrába, naposledy si privyrábal pred štyrmi mesiacmi, a to iba dva dni, živí ho matka. Nemá žiadne pravidelné výdavky v súvislosti s prácou, nevie, aké sú jeho pravidelné mesačné výdavky, tie hradí matka. Matka ho aj šatí a živí. Inú vyživovaciu povinnosť okrem E. A. nemá. V evidencii nezamestnaných nie je z dôvodu, že hľadajú zamestnancov, ktorí majú aspoň stredoškolské vzdelanie a on ho nemá. V evidencii bol raz, vyradili ho a druhýkrát si nevie žiadosť vypísať. Na pojednávaní dňa 17.01.2018 vo veci sp. zn. 18P/37/2017 doplnil, že je zdravý, nemá zdravotné problémy. Má problém s tlakom, ale nelieči sa. V súčasnosti deň - dva - týždeň si brigádniccky privyrába, robil výkopové práce, z toho mal príjem 200,- eur v spoločnosti ZYRY, s.r.o. Práce vykonával len podľa potreby spoločnosti. V spoločnosti KERAS zarobil 150 eur, resp. 130 eur, inokedy 40 eur mesačne, podľa toho, ako ho zavolali. Nemá občiansky preukaz, aby si vybavil evidenciu nezamestnaných.

6. Navrhovateľka bola zamestnaná v spoločnosti GROTTTO, a.s. od 15.9.2017 do 3.11.2017 na základe pracovnej zmluvy s príjmom v septembri 2017 vo výške 317,83 netto, v októbri 2017 vo výške 400,40 eur netto a v novembri 2017 vo výške 20,86 eur.

7. Povinný bol v čase od 15.7.2016 do 30.11.2016 zamestnaný v spoločnosti ZYRY - Tem, s.r.o., so sídlom vo Zvolene na základe Dohody o vykonaní práce a od 14.9.2016 do 31.12.2016 v spoločnosti KERAS-SK, s.r.o., so sídlom vo Zvolene na základe Dohody o vykonaní práce. Povinný nie je evidovaný v registri poistencov Sociálnej poisťovne a nepoberá žiadnu dávku vyplácanú SP. Nie je poberateľom dávky v hmotnej núdzi či iných sociálnych dávok, nie je v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Bývalý zamestnávateľ povinného ZYRY - Tem, s.r.o. oznámil, že povinný mal uzatvorenú Dohodu o vykonaní práce od 15.7.2016 do 30.11.2016 uzatvorenú na dobu určitú. V danom čase mal príjem vo výške 29,87 eur mesačne.

8. Z výsluchu navrhovateľky bolo zistené, že od povinného žiadala peniaze, ale ten jej povedal, že jej peniaze nedá. Je slobodná matka, syn H.narodený 12.05.2016 sa narodil z jej vzťahu s W.G. (povinným). Okrem mal. E. nemá viac vyživovacích povinností. Je nemajetná. Má len základné vzdelanie, absolvovala 9 ročnú ZŠ, skončila ju, keď mala 16 alebo 17 rokov. Už vtedy sa poznala s E. G.. Po skončení ZŠ bývala naďalej u svojej matky E. H.. Zaevidovala sa na úrade práce ako nezamestnaná. Nemala žiadny príjem. V lete 2015 otehotnela a v máji 2016 po deviatich mesiacoch sa jej narodil syn R. V čase tehotenstva nerobila, bola evidovaná nezamestnaná a nemala žiadny príjem. Živila ju jej mama. Aj v súčasnosti bývam so svojou matkou a mal. O.Od narodenia mal. D.začala poberať rodičovský príspevok vo výške 213,- eur a v súčasnosti ho poberá vo výške 238,- eur mesačne spolu s rodinnými prídavkami. Na rodičovskej dovolenke chce byť do troch rokov veku mal. XXXXa. Medzičasom začala pracovať. Najskôr pracovala (po narodení mal. XXX,XX v spoločnosti G., a.s. asi dva mesiace na základe pracovnej zmluvy do 3.11.2017. Po skončení pracovného pomeru sa neprihlásila do evidencie nezamestnaných. Dňa 01.01.2018 sa zamestnala v Inštitúte odborného vzdelávania, s.r.o., kde pracuje doteraz. Za január 2018 mala príjem vo výške 441,14 eur. Pracuje na základe pracovnej

zmluvy uzatvorenej na dobu neurčitú. Vykonáva robotnícke povolanie. Jej matka je dlhodobo evidovaná nezamestnaná, nemá žiadny príjem. Náklady na bývanie majú spolu vo výške 60,- eur -elektrina + nájomné 90,- eur + výdavky na internet a DIGI spolu 32 eur mesačne. K pomerom povinného uviedla, že nevie o ňom viac ako on povedal. Povinný nemá majetok, nemá viac detí ako mal. Mária. Nevie, kde robí a koľko skutočne zarába, vie, že chodí na nejaké brigády, pracuje asi brigádnicke, asi nie nastalo. Nevie preukázať, že by povinný prípadne zarobil viac, ako tvrdí. Navrhovateľka ďalej uviedla, že nemá žiadne doklady o výdavkoch v súvislosti s jej tehotenstvom a pôrodom. Mala výdavky na župan (dvakrát bola hospitalizovaná v nemocnici), na legíny, na väčšiu mikinu, na spodné prádlo, na topánky, teda na oblečenie, spolu do 200,- eur. V čase tehotenstva sa stravovala tak ako aj pred tehotenstvom. V tehotenstve brala lieky v súvislosti s obličkami, na lieky doplácala pár centov. S povinným žili konca roka 2016, od januára 2017 už spolu nežijú. Pokiaľ bývali s povinným spoločne, tak striedavo, buď u jej matky alebo v J. v bydlisku povinného.

9. Povinný bol vypočutý dožiadaným Okresným súdom Zvolen dňa 12.1.2018. Pri výsluchu uviedol, že žije v domácnosti s matkou, bratom a svojou priateľkou I. G.. K svojim pomerom uviedol, že už štyri mesiace nikde nepracuje, je doma, dva dni v mesiaci brigádoval. Od septembra 2016 doteraz dva dni v mesiaci upratuje napadané listy a odpad pre spoločnosť Geis, s.r.o. vo Zvolene na základe dohody, odmenu mal vo výške 15 až 20 eur. Nie je a ani nebol v pracovnom pomere. Nie je poberateľom žiadnych dávok, jeho výdavky sú nulové, živí ho jeho matka. Nič nevlastní. Okrem mal. E. A. nemá žiadne iné vyživovacie povinnosti. Nevie, dokedy žil v spoločnej domácnosti s navrhovateľkou a dokedy sa podieľal na zabezpečení chodu spoločnej domácnosti.

10. Podľa § 74 ods. 1 Zákona o rodine, otec dieťaťa, za ktorého matka dieťaťa nie je vydatá, je povinný najdlhšie po dobu dvoch rokov, najneskôr odo dňa pôrodu prispievať matke primerane na úhradu jej výživy a poskytnúť jej príspevok na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom.

11. Po zhodnotení výsledkov dokazovania súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľky nie je dôvodný. Navrhovateľka žiadala rozhodnúť o povinnosti povinného prispievať jej na výživu ako nevydatej matke sumou 40,- eur mesačne od narodenia maloletého Mária, t.j. od 12.5.2016 a o povinnosti povinného poskytnúť jej príspevok na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom vo výške 200,- eur. Návrh podala dňa 21.9.2017.

12. Ustanovenie § 74 ods. 1 Zákona o rodine upravuje dva nároky nevydatej matky, a to jednak na príspevok na úhradu jej výživy a jednak príspevok na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom. Tento nárok môže nevydatá matka s úspechom uplatniť len proti mužovi, voči ktorému bolo určené otcovstvo k dieťaťu súhlasným vyhlásením rodičov alebo rozhodnutím súdu, ak toto rozhodnutie už nadobudlo právoplatnosť. V konaní nebolo sporné, že navrhovateľka je nevydatou matkou vo vzťahu k mal. XX.X.XXXX. narodenému dňa 1F.oreho otcom je povinný (svedčí o tom rodný list maloletého založený v spise tunajšieho súdu sp.zn. 18P/37/2017). Rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 18P/37/2017-91 zo dňa 17.01.2018, (ktorý dosiaľ nie je právoplatný), bol maloletý E. A., nar. XX.XX.XXXX zverený do osobnej starostlivosti matky - navrhovateľky a otec dieťaťa - povinný bol zaviazaný platiť na jeho výživu sumou 70,- eur mesačne od 18.08.2017. Príspevok na výživu nevydatej matke možno priznať najdlhšie po dobu dvoch rokov (podľa okolností prípadu môže byť táto doba i kratšia) s tým, že táto doba dvoch rokov môže spadať tak do doby tehotenstva, ako aj do doby po pôrode, najneskôr však odo dňa pôrodu. Navrhovateľka v tomto konaní žiadala priznať príspevok na výživu od narodenia mal. Mária, t.j. od 12.5.2016. V takom prípade by navrhovateľke patrilo príspevok na výživu len do dvoch rokov od pôrodu, t.j. do 12.5.2018. Nárok si uplatnila až 21.9.2017. Faktom je, že navrhovateľka s povinným žili spolu v jednej domácnosti (či už v X alebo v SW.i) do konca roku 2016. Od 14.10.2014 do 11.5.2016 bola navrhovateľka v evidencii uchádzačov o zamestnanie, dôvodom jej vyradenia bolo narodenie dieťaťa. Od narodenia mal. E. začala navrhovateľka poberať rodičovský príspevok a rodinné prídavky na mal. E., ktoré dávky poberá i dnes (rodičovský príspevok vo výške 213,20 eur mesačne a prídavok na dieťa vo výške 23,52 eur mesačne), navyše sa od 15.9.2017 zamestnala a s malou prestávkou pracuje i v súčasnosti. V čase spolužitia s povinným do konca roka 2016 možno dôvodne predpokladať, že navrhovateľka žijúca s povinným bola výživou zabezpečená, a teda v tomto období nie je dôvod na priznanie príspevku na jej na výživu. V ďalšom období od januára 2017 mala navrhovateľka naďalej príjem z rodičovského príspevku a neskôr aj zo zamestnania. Rozsah povinností otca dieťaťa je

v zmysle § 74 ods. 1 Zákona o rodine vymedzený primeranosťou príspevku, pričom pri posudzovaní tejto primeranosti musí súd vychádzať predovšetkým z účelu, ktorý sa plnením príspevku sleduje, a týmto účelom je, aby sa postavenie nevydatej ženy v tejto situácii priblížilo, pokiaľ je to možné, postaveniu matky vydatej za otca dieťaťa. Faktom je, že navrhovateľka skončila len základnú školu, po skončení ktorej bola evidovaná nezamestnaná a bez príjmu. Už v tom čase udržiavala známosť s povinným, budúcim otcom ich spoločného dieťaťa. Základnú školu skončila vo veku 16 alebo 17 rokov a v lete 2015 ako 17 ročná otehotnela a v máji 2016 porodila mal. E.. Do pôrodu bola evidovaná nezamestnaná bez príjmu. Pri rozhodovaní, či navrhovateľke patrí príspevok na výživu v uplatnenej dobe a v akej výške, súd zisťoval, či a kedy navrhovateľke po prvýkrát poklesol príjem v dôsledku tehotenstva, resp. pôrodu, a teda či v dôsledku tehotenstva a pôrodu došlo na strane navrhovateľky k zníženiu príjmov, pretože účelom príspevku na výživu nevydatej matky je vyrovnanie životnej úrovne matky v dôsledku tehotenstva a pôrodu s jej pôvodnou životnou úrovňou pred tehotenstvom, resp. pôrodom. Súd tiež prihliadol nielen na pomery navrhovateľky, ale aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Povinný je nemajetný, bez stáleho príjmu a s vyživovacou povinnosťou k mal. XX. Pokiaľvo výške 70 eur mesačne. Vzhľadom na to, že navrhovateľka nemala žiaden príjem pred otehotnením a pôrodom, vzhľadom na to, že do konca roka 2016 (t.j. v období jej tehotenstva a v období po pôrode) žila s povinným spolu, vzhľadom na príjem navrhovateľky po januári 2017 doteraz a vzhľadom na majetkové, osobné, príjmové pomery povinného a jeho vyživovaciu povinnosť k mal. E., súd návrh navrhovateľky zamietol ako nedôvodný.

13. Pokiaľ ide o úhradu nákladov nevydatej matke, súd zdôrazňuje, že v zmysle § 74 ods. 1 Zákona o rodine, má povinnosť otec dieťaťa, za ktorého matka dieťaťa nie je vydatá, poskytnúť príspevok na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom, t.j. nejde o úhradu všetkých nákladov nevydatej matky spojených s tehotenstvom a pôrodom, ale len niektorých a len sčasti, čo je zvýraznené pojmom „príspevok,“. Navrhovateľka uviedla, že v období tehotenstva mala výdavky na župan, na legíny, na väčšiu mikinu, na spodné prádlo, na topánky, spolu vo výške 200 eur. Doklady o kúpe týchto vecí nedoložila. V tehotenstve sa stravovala rovnako ako pred otehotnením. Keďže navrhovateľka existenciu týchto výdavkov s tým, že ide o výdavky súvisiace s tehotenstvom a pôrodom, nepreukázala, súd jej návrh aj v tejto časti ako nedôvodný zamietol.

14. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu, zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti.